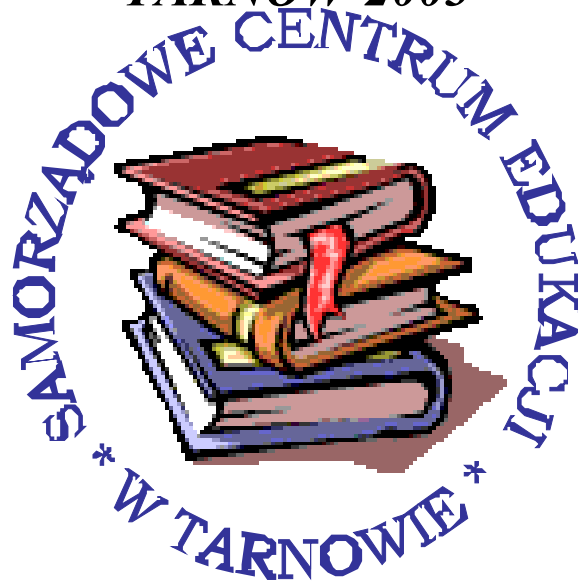
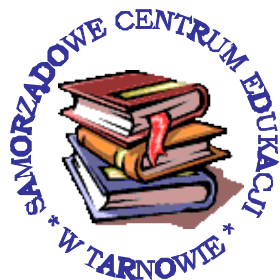

TARNÓW 2003

BIULETYN

NR 6

Samorządowe Centrum Edukacji w Tarnowie

*Brzesko * Dąbrowa Tarnowska * Tarnów*

33 – 100 Tarnów, ul. Narutowicza 38

tel./fax 6316 378, 6316 377, tel. kom. 0600 870 043

e-mail: sctarnow@poczta.fm

Nr konta: BPH o/Tarnów 10601666-330000198349

SZANOWNI PAŃSTWO!

Jeżeli pragniecie otrzymać pomoc – ZADZWOŃCIE – do właściwego doradcy metodycznego.

- *Uzyskacie informacje o terminach i tematach spotkań z doradcami*
- *Otrzymacie informacje o formach doskonalenia zawodowego*
- *Uzyskacie pomoc w zakresie zorganizowania lekcji otwartej, warsztatów, konferencji, sesji, planu rozwoju zawodowego itp.*
- *Będziecie mieli możliwość zapoznania się z nowościami z zakresu podręczników oraz wydawnictw metodycznych*
- *Spotkacie się z autorami podręczników i przedstawicielami wydawnictw*
- *Otrzymacie odpowiedzi na pytania dotyczące metod pracy, realizacji programów nauczania, doboru podręczników itp.*

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY!

Zespół redakcyjny: *Barbara Dagmara Niziołek – Dyrektor SCE - Redaktor naczelny,
Stanisław Babiarczyk - koordynator,
Barbara Czosnyka - informacje o formach doskonalenia, sekretarz,
Anna Skoczek - korekta językowa i merytoryczna w zakresie przedmiotów
humanistycznych,
Anna Suchan - korekta merytoryczna w zakresie przedmiotów matematyczno -
przyrodniczych.*

Skład komputerowy: *Marta Boryczka.*

OD REDAKCJI

Kierunki i zakres zmian w polskiej edukacji oraz związane z nimi oczekiwania prowadzą do osiągnięcia głównych celów reformy, tj. wyższego poziomu nauczania, lepszego wykształcenia i wyrównania szans edukacyjnych.

W ostatnich latach obserwujemy intensywny rozwój nowoczesnych metod edukacyjnych i coraz szersze zastosowanie technologii informatycznej. Nieocenionym środkiem dydaktycznym i szansą modernizacji nauczania stał się Internet, dając dostęp do ogromnych zasobów informacyjnych.

W obecnym numerze Biuletynu znajdują Państwo ciekawe artykuły poświęcone wykorzystaniu technologii informatycznej, realizacji programu edukacyjnego Sokrates oraz pracy z uczniem specjalnej troski.

Ponadto proponujemy nową tematykę szkoleniową Rad Pedagogicznych uwzględniającą Państwa oczekiwania.

Zachęcamy Państwa również do dzielenia się swoimi doświadczeniami na łamach naszego Biuletynu oraz aktywnego uczestnictwa w redagowaniu Zeszytów Metodycznych.

Mamy nadzieję, że materiały zamieszczone w Biuletynie staną się pomocną lekturą nauczyciela.

mgr Barbara Czosnyka

Dyrektor SCE

mgr Barbara Dagmara

Niziołek

Spis treści

1. Od redakcji.
2. Z naszych doświadczeń:
 - „Technologia informacyjna w szkole” – Marta Boryczkastr. 5
 - „Pokonać bariery” – Bożena Dulowskastr. 9
 - „Unijne programy edukacyjne dla młodzieży” - Dorota Robakstr. 11
 - „Comenius – szkolne projekty językowe” – Ewa Żyburastr. 14
3. Dyżury i lekcje otwarte doradców w roku szkol. 2002/2003str. 16
4. Kalendarz imprez w 2002/2003str.22
5. Propozycje tematów szkoleniowych rad pedagogicznychstr. 28
6. Wydawnictwa metodyczne SCEstr. 30
7. Wzór karty zgłoszeń na formę doskonalenia nauczycielistr. 32

-

Marta Boryczka
Doradca metodyczny
SCE w Tarnowie

TECHNOLOGIA INFORMACYJNA W SZKOLE

Technologia informacyjna, jako zespół nowych środków i pomocy dydaktycznych, wymaga zmian organizacyjnych i metodycznych w szkole. Nie wystarczy postawić komputery w tradycyjnej klasie i oczekiwać, że przyniesie to komukolwiek korzyści, uczniom i nauczycielom. Zmieniając organizację zajęć, w tym również kształcenie nauczycieli, oraz metodykę nauczania, komputery znajdują swoje miejsce w szkole.

Obecna reforma systemu edukacji narodowej jest oparta na przyjęciu pewnych standardów za podstawowe założenie kierujące rozwojem kształcenia w polskich szkołach. Wyróżnić można trzy grupy standardów:

Standardy kształcenia - standardy kształcenia są określone przez Podstawę programową. Znajdujemy w nich ogólne zadania szkoły i nauczycieli, jak również szczegółowe podstawy poszczególnych przedmiotów i ścieżek edukacyjnych. W ogłoszonych podstawach programowych uwzględniono zarówno wydzielone zajęcia informatyczne (przedmiot informatyka w II i III etapie edukacyjnym), jak i w wielu przedmiotach zapisano posługiwanie się technologią informacyjną.

Standardy egzaminacyjne - to standardy wymagań egzaminacyjnych, czyli co uczeń powinien wynieść z procesu nauczania, przebiegającego zgodnie ze standardami kształcenia. Ogłoszono standardy wymagań po szkole podstawowej, po gimnazjum i sylabusy maturalne (w tym również z informatyki). Po szkole podstawowej i po gimnazjum oczekuje się, że uczeń będzie umiał odczytywać i interpretować informacje przetworzone przez komputer.

Standardy przygotowania nauczycieli - te standardy nie istnieją oficjalnie w żadnym zakresie. W odniesieniu do znajomości informatyki i technologii informacyjnej odpowiednie standardy zostały opracowane i ogłoszone przez M.M. Sysło w 1998 roku. Można je znaleźć na stronie Projektu www.wsip.com.pl/serwisy/ti.

Uzasadnieniem dla działań w edukacji są zmiany zachodzące w społeczeństwie, które z kolei są powodowane m.in. zmianami w technologiach. Jedną z najważniejszych technologii, mających wpływ zarówno na stosunki społeczne, jak i na życie jednostek, jest technologia informacyjna (TI). Ta technologia wyrosła na komputerach, a obecnie obejmuje takie dziedziny, jak informatyka i (tele)komunikacja.

Przewiduje się, że TI będzie miała coraz większy wpływ zarówno na życie obywateli, jak i na funkcjonowanie społeczności, od najmniejszej (lokalnej), po społeczeństwa ponadnarodowe (globalne). Obecnie uważa się, że na równi z umiejętnością czytania, pisania i rachowania, człowiekowi będzie potrzebna umiejętność posługiwania się technologią informacyjną,

w życiu osobistym i zawodowym. Człowiek nie będzie mógł pozostawać obserwatorem zachodzących zmian, a powinien włączyć się w nie, być ich uczestnikiem, a często również współtwórcą.

W najprostszym przypadku, komputer i technologia informacyjna mogą wspomagać i wzbogacać te trzy klasyczne umiejętności, czytania, pisania i rachowania, ale w ogólności mogą stać się partnerem człowieka w jego intelektualnym życiu.

Najważniejszy zapis w Podstawie programowej (PP) dla szkół podstawowych i gimnazjów, dotyczący TI, znajduje się wśród Zadań Ogólnych Szkoły. Zdania te są

wymienione na początku PP i odnoszą się one do wszystkich etapów kształcenia oraz do wszystkich dziedzin nauczania (przedmiotów i ścieżek edukacyjnych).

W grupie umiejętności czytamy w PP:

Nauczyciele stwarzają uczniom warunki do nabywania następujących umiejętności:

5. Poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną.

Informacje mogą dotyczyć różnych dziedzin nauczania. Uczeń powinien więc być przygotowany do posługiwania się TI, a następnie korzystać z niej na wszystkich przedmiotach.

A zatem, ten zapis odnosi się do wszystkich dziedzin kształcenia (przedmiotów i ścieżek edukacyjnych), na każdym etapie kształcenia.

Można więc uznać, że TI może służyć do integracji różnych dziedzin nauczania, wewnątrz każdej z nich oraz między sobą. Wynika stąd również, że ten zapis, odnosząc się do wszystkich przedmiotów i wszystkich etapów edukacyjnych, dotyczy wszystkich nauczycieli - jego realizacja powinna być celem działania wszystkich nauczycieli.

O znaczeniu przygotowania nauczycieli w zakresie technologii informacyjnej mogą świadczyć wymagania egzaminacyjne związane z awansem na kolejne stanowiska nauczycielskie. W dokumentach dotyczących awansu na stanowisko nauczyciela mianowanego, wśród wymagań egzaminacyjnych znajduje się zapis, że kandydat „korzysta z technologii komputerowej i informacyjnej”.

Z kolei, w dokumentach dotyczących awansu na stanowisko nauczyciela dyplomowanego, wśród wymagań znajduje się zapis, że kandydat „wykorzystuje i doskonali umiejętności stosowania technologii komputerowej i informacyjnej”.

Kwestią otwartą pozostaje interpretacja zapisu, co to znaczy, że nauczyciel „wykorzystuje TI”. Nie może to być jedynie zaświadczenie, że ukończył jakąś formę doskonalenia w tym zakresie, ale że stosuje TI na swoich zajęciach z uczniami w klasie i umożliwia również uczniom posługiwanie się TI.

Działania z szeroko rozumianą edukacją informatyczną są prowadzone w polskich szkołach od ponad 15 lat - pierwszy program nauczania informatyki w szkołach średnich został opracowany przez PTI (Polskie Towarzystwo Informatyczne) w 1985 roku. Od tego czasu, konsekwentne działania w MEN, przy współpracy z gremium informatyków, polegały na:

- wprowadzeniu odpowiednich zapisów do Podstawy programowej;
- wyposażaniu szkół w sprzęt komputerowy - w ostatnie lata te działania się nasiliły dzięki inicjatywom „Pracownia internetowa w każdej gminie” i „Pracownia internetowa w każdym gimnazjum”;
- wiele szkół rozwija swoje wyposażenie w komputery dzięki lokalnym i szkolnym inicjatywom;
- wraz z komputerami szkoły otrzymują z MEN podstawowe oprogramowanie systemowe (systemy operacyjne i systemy sieciowe, oprogramowanie użytkowe, języki programowania) oraz wybrane programy edukacyjne;
- równocześnie z wyposażaniem szkół w sprzęt i oprogramowanie są prowadzone szkolenia nauczycieli: centralne, sponsorowane przez gminy, oraz wspierane przez inne instytucje, takie jak Intel czy Microsoft.

Formułowane są następujące zarzuty pod adresem informatyki w szkole i informatyków:

- informatyka jest sama dla siebie i nie jest stosowana w innych przedmiotach;
- pracownia informatyczna stała się zamkniętym rewirem w szkole, do którego nie są wpuszczani inni nauczyciele innych przedmiotów.

Rzeczywisty powód jest jednak nieco inny. Komputery nie pojawiają się w innych dziedzinach nauczania i na innych przedmiotach zbyt często, gdyż zarówno te przedmioty, jak i ich nauczyciele nie są przygotowani do włączenia TI do swoich działań edukacyjnych. Można powiedzieć, że pojawienie się nowej pomocy dydaktycznej, jaką stanowią komputery i technologia informacyjna, nie spowodowało dotychczas większych zmian w działaniu szkoły i w metodach nauczania. Bez takich zmian, dostosowujących szkołę do funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym, trudno jest oczekiwać, że nowa technologia stanie się jednym z elementów działań uczniów i nauczycieli, przygotowujących ich do życia i pracy w zmieniającym się świecie.

Realia w dzisiejszej szkole, w odniesieniu do udziału technologii informacyjnej w wyposażeniu, organizacji i nauczaniu, są następujące:

Brak jest wystarczającej liczby komputerów. Na jeden komputer przypada bowiem średnio 40 uczniów. Oznacza to, że w ciągu tygodnia na każdego ucznia przypada średnio około 1godz. pracy przy komputerze. A ten czas ma wystarczyć na zajęcia z informatyki oraz na wykorzystywanie komputerów na innych zajęciach. W programach nauczania, komputer i TI nie występują jawnie jako element danej dziedziny nauczania lub przynajmniej jako pomoc dydaktyczna. W konsekwencji, w podręcznikach dla uczniów i w poradnikach dla nauczycieli przedmiotów nie informatycznych nie pojawia się ani komputer, ani posługiwanie się TI w działaniach związanych z różnymi aspektami informacji.

Kształcenie nauczycieli oraz ich doskonalenie w trakcie pracy odbywa się na ogół bez udziału TI. Aby korzystanie z komputera i TI w szkole mogło objąć wszystkie dziedziny kształcenia oraz wszystkich uczniów, nauczycieli i cały personel szkoły, potrzebny jest program TI dla całej szkoły.

Działania szkoły i nauczycieli powinny uwzględniać realia, w jakich przebiega edukacja.

Komputery, czyli nowa technologia informacyjna, nie może być wprowadzona do tradycyjnej klasy bez wcześniejszego dokonania zmian w tej klasie. Te zmiany powinny dotyczyć zarówno sposobów czyli metodyki nauczania, jak i organizacji zajęć. To jest oczywiste, że z nową pomocą powinny przyjść również nowe metody nauczania. Nie chodzi tutaj o całkowicie nowe programy nauczania i nowe podręczniki do „komputerowego nauczania”, ale o włączenie komputerów do tego, co się już dzieje w klasie. Ograniczoność dostępu do komputerów, powinna skierować uwagę na dostosowanie sposobów z nich korzystania do ich liczby i miejsca usytuowania w szkole. „Zgranie” zmian metodycznych z organizacyjnymi może spowodować, że będzie możliwe przeprowadzenie zajęć z pomocą jednego lub kilku komputerów, umieszczonych w pracowni przedmiotowej.

Wraz ze zmianami metodycznymi powinny iść zmiany w przygotowaniu nauczycieli oraz zmiany w organizacji ich pracy w szkole. Stąd kolejne wnioski, jako odpowiedzi na istniejące w szkole realia.

Niemal w każdym zawodzie jest wymagane obecnie ciągle podnoszenie swoich kwalifikacji. W jeszcze większym stopniu dotyczy to nauczycieli.

Każdy nauczyciel powinien nadać za zmianami wprowadzanymi przez reformę systemu edukacji. Te zmiany w znaczącym stopniu uwzględniają rolę technologii informacyjnej. Ponadto, sam charakter tej technologii, podlegającej ciągłym zmianom powoduje, że podnoszenie kwalifikacji w tym zakresie przez nauczycieli powinno mieć charakter ciągły. W szkole zaś, nauczyciel może korzystać z pomocy szkolnego informatyka.

Ze względu na interdyscyplinarny i ponadprzedmiotowy charakter TI, działania w szkole w tym zakresie powinny zostać objęte ogólnoszkolnym programem TI. Taki program powinien uwzględniać z jednej strony potrzeby wszystkich przedmiotów, a z drugiej - określać role i zadania personelu pedagogicznego, technicznego i administracyjnego szkoły w realizacji nakreślonych zadań. Szkolny program TI może tworzyć dyrektor wspólnie

z nauczycielem informatyki i całą radą pedagogiczną. Wsparcia w realizacji takiego programu można poszukiwać również w organie prowadzącym szkołę.

Szkolny program TI, to program działania całej szkoły, uwzględniający potrzeby uczniów, nauczycieli i całego procesu nauczania w zakresie korzystania z komputerów i technologii informacyjnej. Program TI powinien uwzględniać:

- sposoby korzystania z niewielkiej (w rzeczywistości, z niewystarczającej liczby komputerów) przez wszystkich uczniów i nauczycieli w szkole; może to polegać na doborze odpowiednich metod nauczania, na przykład metodą projektu lub pracy w zespołach;
- nauczyciele w szkole mogą być w różnym stopniu przygotowani do posługiwania się komputerem, a niektórzy mogą dopiero zaczynać się tym interesować; w szkolnym programie TI można uwzględnić pomoc nauczycielom, udzielaną przez informatyka, prowadzenie zajęć w ramach wewnątrzszkolnego systemu doskonalenia; ze względu na ograniczony dostęp do komputerów, niektóre umiejętności posługiwania się komputerem mogą być ćwiczone tylko na wybranych przedmiotach; na przykład, umiejętność wyszukiwania informacji może być kształcona tylko na lekcjach geografii, a uczniowie mogą z niej korzystać na wszystkich pozostałych zajęciach, bez potrzeby ponownego jej wprowadzania; należy uwzględnić w szkolnym programie TI możliwość integrowania tą technologią różnych dziedzin, poprzez wybór tematów ponadprzedmiotowych, w realizacji których istotną rolę odgrywa TI.

W zależności od zakresu obowiązków i poziomu przygotowania w zakresie TI, można wyróżnić dwie grupy nauczycieli: nauczyciele przedmiotu informatyka - poza znajomością swojej dziedziny nauczania powinien również znać potrzeby innych przedmiotów w zakresie przygotowania uczniów do posługiwania się komputerem i TI; wszyscy nauczyciele w szkole - powinni znać rolę TI w swoim przedmiocie nauczania, jak również powinni orientować się w informatycznym przygotowaniu uczniów do posługiwania się komputerem, niezbędnym do przeprowadzenia swoich zajęć z udziałem TI.

Dla przykładu, zgodnie ze standardami, każdy nauczyciel powinien być przygotowany z TI w zakresie: podstawowych zasad posługiwania się pojęciami, środkami, narzędziami i metodami TI - obejmuje to m.in. pracę w środowisku Windows i korzystanie z oprogramowania użytkowego; TI jako część własnego warsztatu pracy nauczyciela - nauczyciel powinien posługiwać się TI do przygotowywania zajęć, tworzenia raportów itd.; znajomość roli i wykorzystania TI w swojej dziedzinie nauczania; wykorzystywanie TI jako pomocy dydaktycznej w nauczaniu swojej dziedziny - to dydaktyka przedmiotowa, wzbogacona o posługiwanie się komputerami i TI.

Bibliografia:

- www.wsip.com.pl
- Informatyka E. Gurbiel, G. Hardt-Olejniczak, E. Kołczyk, H. Krupicka, M. M. Sysło

Bożena Dulowska
Doradca metodyczny
SCE w Tarnowie

POKONAĆ BARIERY

W przededniu wejścia do Unii Europejskiej, rozpoczynając Rok Ludzi Niepełnosprawnych, warto zastanowić się z jakim bagażem doświadczeń i jakim świadectwem człowieczeństwa powita nas, nowych członków wspólnota zjednoczonych państw Europy. Nie możemy zapominać, że państwa o których mowa, mogą poszczycić się bogatym zasobem osiągnięć na gruncie pracy oświatowej, naukowej i badawczej w różnych dziedzinach wiedzy, w tym także pedagogice i psychologii. Niezwykle dużo miejsca w ich działalności zajmuje opieka nad osobami niepełnosprawnymi i praca z nimi.

Od dawna wiadomo, że miarą wspomnianego wyżej człowieczeństwa jest stosunek do osób niepełnosprawnych. Nie należy jednak zawężyć tej grupy osób do ludzi widywanych na wózkach inwalidzkich, poruszających się o kulach, pracujących w zakładach pracy chronionej. Zapominamy bowiem o tych, którzy poprzez zaburzenia psychiczne i upośledzenie umysłowe do niedawna zepchnięci byli na margines życia codziennego. Wygodniej było o nich nie mówić, nie zauważać ich, a jeśli w jakiś sposób pojawiali się w naszym życiu sąsiedzkim, towarzyskim, czy rodzinnym, najstosowniej było poprzestać na okazywaniu współczucia ich najbliższej rodzinie. Z pewnością nasza postawa implikowana była powszechnie uznawaną opinią, poniekąd tylko słuszną, że upośledzenie umysłowe zdarza się tylko w rodzinach patologicznych. Tymczasem badania wskazują, że dzieci głęboko upośledzone przychodzą na świat w rodzinach, gdzie iloraz inteligencji rodziców jest wyższy od przeciętnego. Nie jest to zatem nic wstydliwego, co skazywałoby na odizolowanie społeczne. Dzieci z mniejszą i większą niepełnosprawnością żyją pośród nas i zobowiązani jesteśmy do okazywania im szacunku i zrozumienia, jak każdemu innemu człowiekowi. To właśnie my, dorośli, dajemy młodzieży wzorce postępowania i zachowania. Młodzi ludzie patrząc na nas przyswajają sobie postawy i modele postępowania. Świadectwem rzeczywistych poglądów i przekonań są nie deklaracje, lecz czyny. W nich objawia się tak autentyczność, jak i sprzeczności.

Jako nauczyciele i wychowawcy zobligowani jesteśmy do wspomagania wielokierunkowego rozwoju naszych podopiecznych, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania pozytywnych cech osobowości nie zapominając o wrażliwości, opiekuńczości, empatii, bezinteresowności i innych atrybutach umożliwiających pełne uczestnictwo w stosunkach interpersonalnych.

Jeśli więc zaszczipimy młodzieży odpowiedni stosunek do osób niepełnosprawnych w szerokim tego słowa znaczeniu, zaowocuje nam to w przyszłości zacieraniami różnic i większą tolerancją oraz zrozumieniem problemu w różnych kategoriach życia.

Na szczególną uwagę zasługuje prężnie rozwijający się w Polsce w ostatnich latach wolontariat. Zachęteni przykładem swoich rówieśników zaangażowanych w przedsięwzięcie, młodzi ludzie przychodzą do różnych instytucji skupiających osoby rozwijające się i żyjące inaczej. Z obserwacji wynika jednak, że ich oczekiwania dotyczące nawiązywania kontaktów znacznie odbiegają od istniejącej rzeczywistości. Posiadając zbyt mało informacji o poziomie

i sposobie funkcjonowania odwiedzanych, starsze dzieci i młodzież niejednokrotnie zaskoczeni są zdefektowaniem fizycznym, entuzjastycznym zachowaniem nieadekwatnym do sytuacji lub okazywanym niezwykle lękiem na widok obcych. Napięcie emocjonalne przychodzących dzieci nienależycie przygotowanych do tego rodzaju wizyt jest tak duże, że nie radzą sobie z uzewnętrznianymi wrażeniami. Oslupienie i lęzy, to częste reakcje przy pierwszym spotkaniu.

Świadczy to, że niedostatecznie dużo pracy ze strony nas-dorosłych i wychowawców zostało włożone w przygotowanie takiego spotkania. Nie wystarczy omówienie planu wyjścia i ewentualne zebranie prezentów, konieczne jest odpowiednie przybliżenie zagadnienia i wcześniejsze rozwiązanie problemu jakim okazuje się wspólne spędzenie czasu z ludźmi funkcjonującymi inaczej niż my sami. Nie zawsze zdajemy sobie sprawę, że to właśnie nasze zachowania zostają powielane. My dajemy podwaliny temu, co później staramy się naprawiać.

Trzeba udostępnić dzieciom, w których środowisko utrwaliło już niektóre stereotypy reagowania, wzorzec do naśladowania. Zasada społecznego dowodu słuszności głosi, że „uwazamy jakieś zachowanie za poprawne w danej sytuacji o tyle, o ile widzimy innych którzy tak właśnie się zachowują”. „Wskazówek poprawności naszego postępowania upatrujemy w zachowaniu ludzi, których widzimy podobnych do nas samych”.(Robert Cialdini, 1995) Dotyczy to zarówno dorosłych, jak i dzieci. Jeśli stanowimy dla naszych uczniów autorytet, to z łatwością i wręcz podświadomie będą starali się nas naśladować. Lecz co w sytuacji, gdy najważniejszą rolę odgrywa grupa formalna (np. klasa) lub grupa nieformalna? Stwarza to pewne trudności, gdyż stąd pochodzące wzorce zachowania nie zawsze są odpowiednie. W naszej pracy wykorzystać możemy doświadczenia wyniesione z badań naukowych przeprowadzonych przez Bandurę i jego zespół (Bandura, Grusec, Menlove, 1967). Dowodzą one, że grupie, której zachowanie pragniemy zmienić lub utrwalić wystarczy już jednorazowe obejrzenie filmu trwającego ok. 20 min., ukazującego modelowe zachowanie grupy zbliżonej wiekowo. Metoda ta przyniosła zadziwiające rezultaty w badaniach O'Connora i zalecana jest jako metoda terapeutyczna w różnorodnych problemach pedagogicznych i wychowawczych. Warto byłoby więc wykorzystać ją celem przygotowania się do spotkania z ludźmi niepełnosprawnymi.

Na podstawie własnych spostrzeżeń mogę stwierdzić, iż integracja ze sprawnymi inaczej, winna rozpocząć się od jak najwcześniejszych lat. Już dla kilkuletnich dzieci taki kontakt jest czymś naturalnym, nie rodzi lęku ani odrzucenia. Niepełnosprawni traktowani są jako towarzysze zabawy lub rozmowy, a wszelkie „inności” są po prostu akceptowane.

Lubimy czuć się tolerancyjnymi i tak być nazywanymi, lecz jest to niezwykle umiejętność życia ze wszystkimi ludźmi a nie tylko obok nich. Tej właśnie umiejętności musimy nauczyć nasze sprawne dzieci i pielęgnować ją, aby zawsze najważniejszą wartością był drugi człowiek, niezależnie od tego jaki jest. Kluczem do sukcesu jest nasze osobiste zaangażowanie i konsekwencja.

Dorota Robak
Zespół Szkół Ekonomicznych
i Gospodarki Żywnościowej
w Wojniczu

Unijne programy edukacyjne: Socrates-Comenius i Lingua w Zespole Szkół Ekonomicznych i Gospodarki Żywnościowej w Wojniczu

Zespół Szkół Ekonomicznych i Gospodarki Żywnościowej w Wojniczu od 1998 do 2000 roku pracował w programie Unii Europejskiej Socrates - Comenius, a w roku 2000 zrealizowaliśmy dodatkowo program Lingua. Byliśmy jedną z pierwszych szkół w Polsce, która zdecydowała się podjąć takie wyzwanie. Przypadek sprawił, że dotarły do nas informacje na temat uruchomionych właśnie programów unijnych, ale praca w projekcie była już w pełni przemyślaną decyzją.

Nasz start ułatwił fakt, że od wielu lat współpracujemy na zasadach wymiany uczniów ze szkołą we Freistadt w Austrii. To im właśnie zaproponowaliśmy przyjęcie roli koordynatora w projekcie (wtedy Polska nie mogła pełnić tej funkcji). Równocześnie rozpoczęliśmy poszukiwania kolejnych partnerów. Ponieważ nie istniała praktycznie żadna baza danych, zatem zdani byliśmy wyłącznie na siebie. Zwróciliśmy się z prośbą do ambasad krajów stowarzyszonych w Unii o przesłanie adresów szkół o profilu podobnym do naszej. Oczekiwanie na odzew zabrało od kilku do kilkunastu tygodni, niemniej jednak otrzymaliśmy sporą ilość adresów.

W międzyczasie zastanawialiśmy się nad tematem projektu, który spełniłby wymagania koniecznego w takim przypadku uniwersalizmu i ponad narodowości. Samo życie podsunęło nam pomysł. W 1997 roku Polskę nawiedziły katastrofalne powodzie. Podobne zjawiska miały miejsce także na zachodzie Europy, a wobec tego zdecydowaliśmy, że tytuł naszego pierwszego programu będzie brzmiał: "Społeczne, polityczne i psychologiczne skutki katastrof".

Pod wskazane przez ambasadę adresy szkół we Francji, Danii, Grecji, Włoszech i Portugalii rozesłaliśmy listowne informacje dotyczące naszej szkoły oraz propozycję uczestnictwa w projekcie. Spośród ok. 40 szkół odpowiedziało sześć: 2 z Danii i 4 z Portugalii. W stosunku do włożonej pracy efekt był mizerny, ale w końcu poszukiwaliśmy tylko 2 partnerów, więc mimo wszystko mogliśmy pozwolić sobie nawet na dokonanie wyboru.

Po wielu rozmowach telefonicznych i wymianie informacji faksem zdecydowaliśmy się podjąć współpracę ze szkołą w S. B. De Messines z Portugalii oraz szkołą duńską z Grinstedt. Obydwie zaakceptowały nasz temat, choć z czasem, z bliżej niewyjaśnionych powodów Duńczycy zawiesili współpracę w projekcie.

W przygotowaniach do konkretnych działań bardzo pomógł nam koordynator programu z Portugalii pan Paulo de Sousa, który miał już na swym koncie liczne projekty realizowane z Anglią, Holandią i Włochami. Po wstępnych ustaleniach przystąpiliśmy do napisania pierwszej, a przez to najtrudniejszej aplikacji. Dla kogoś, kto nigdy wcześniej nie miał do czynienia z drukiem podobnym do tego, wypełnienie może okazać się niezłym orzechem do zgryzienia, a w krańcowych przypadkach - odebrać ochotę do robienia czegokolwiek. Ponieważ czuliśmy, że na tym etapie nie wolno nam już rezygnować, wobec tego zadreżaliśmy telefonami Agencję Narodową programu Socrates w Warszawie prośbami

o pomoc i instruktaż. Tu spotkaliśmy się z ogromną życzliwością i zrozumieniem, co pozwoliło nam pokonać powstałe problemy.

Do pracy w programie udało nam się zaangażować 5 nauczycieli i 20 uczniów. Koordynatorem programu na terenie szkoły została nauczycielka j. angielskiego (mgr Ewa Żybura), zaś pozostali nauczyciele to: polonista (mgr Dorota Robak), informatyk (mgr inż. Ryszard Pacyna), nauczyciel WF i żywienia pełnili funkcje pomocnicze. Wspólnie z grupą uczniów naszkicowaliśmy ramowy plan działania oraz określiliśmy cele naszych działań:

- zebrać możliwie najwięcej materiałów prasowych na temat powodzi,
- sfotografować lub dotrzeć do fotografii i filmów rejestrujących to zjawisko,
- zorganizować wyjazd badawczy w obszary dotknięte powodzią,
- przeprowadzić ankietę wśród powodzian,
- opublikować folder - rezultaty naszych działań.

Propozycję takiego planu działania przesłaliśmy do naszych partnerów. W maju 1998 roku odbyła się pierwsza wizyta robocza zorganizowana przez koordynatora w Austrii. Tam poraz pierwszy poznaliśmy się osobiście i w ciągu kilku dni wymieniliśmy informacje na temat stopnia realizacji programu w poszczególnych krajach, a także planów na najbliższe miesiące.

W październiku 1998 roku szkoła w Wojniczu gościła z kolei partnerów z Austrii i Portugalii. Na tę okazję uczniowie zorganizowali wystawę fotografii zrobionych podczas wyjazdu badawczego do Wrocławia, Opola, Kłodzka, Duszników Zdroju a także z okolic Tarnowa. Na spotkanie z partnerami zaprosiliśmy również miejscowe władze oświatowe, a w lokalnej prasie ukazały się notatki na temat programu.

Podczas tej wizyty ustaliliśmy, jak będzie wyglądał wydany przez nas folder. Określiliśmy jego przypuszczalną objętość, ilość zdjęć, którą każdy kraj zamieści, języki, w których zostanie opracowany tekst a także sposób przekazywania sobie przygotowanych materiałów. Wizyta robocza w Portugalii zaplanowana na przełom lutego i marca 1999 roku miała zakończyć pracę nad pierwszym rokiem projektu. Efektem tego spotkania stała się decyzja o kontynuowaniu programu przez kolejny rok.

Prace z folderem przeciągały się dość znacznie, ponieważ zdecydowaliśmy się, że teksty w nim zamieszczone pojawią się w 4 językach: polskim, niemieckim, portugalskim i angielskim. Zrodziło to liczne kłopoty, trudne do przewidzenia przed przystąpieniem do pracy. Bywało, że zawodziła poczta, która nie przesyłała na czas dyskietek albo e-mail odmówił posłuszeństwa. Z tego również powodu publikacje poszczególnych partnerów różniły się od siebie zawartością.

W drugim roku programu pracowaliśmy nad nieco zmodyfikowanym tematem z roku poprzedniego. O ile przedmiotem naszych badań do tej pory były wyłącznie powodzie, o tyle tym razem nasze zainteresowania skupiły się na innych rodzajach katastrof dotyczących poszczególnych krajów: w Austrii - lawiny w Alpach, w Polsce - gradobicia, katastrofalne opady śniegu, w Portugalii - trzęsienia ziemi. Zliczyliśmy i opracowaliśmy dane, odwiedziliśmy wraz z młodzieżą tereny dotknięte klęską gradobicia na terenie Małopolski, opublikowaliśmy kolejny folder podsumowujący i dokumentujący nasze działania.

Ponieważ nasza współpraca z partnerskimi krajami układała się znakomicie, wyraziliśmy zgodę na propozycję Franza Nimmerwolla (międzynarodowego koordynatora programu), by przedłużyć trwanie projektu jeszcze o rok.

Z perspektywy 3 lat, można zadać sobie pytanie, czy warto było angażować szkołę do realizacji tego programu? Wiele przemawia na korzyść tej decyzji. Młodzież pracująca w projekcie chętnie uczestniczyła w badaniach, odbiegających swym zakresem i tematyką od zwykłych przedmiotów szkolnych. Praca ta integrowała międzyprzedmiotowo geografie, ekologię, j. polski, j. angielski i informatykę. Dodatkowym bodźcem i motywacją dla uczniów zbierających materiały i prowadzących badania był fakt, że rozpoczynaliśmy starania

o wprowadzenie (niezależnie od Comeniusa) programu Lingua. Wiązał się on z wymianą młodzieży i pracą nad projektem w kraju partnera. Uczestnictwo w tym programie miało się stać rodzajem nagrody dla najaktywniejszych i najlepszych. Tak też się stało: na przełomie kwietnia i maja 2000 roku gościliśmy w Wojniczu 15 - osobową grupę młodzieży z Portugalii a w czerwcu 20 uczniów wyjechało do S.B. de Messines w Portugalii. Projekt nosił tytuł: "Baśnie, legendy i przysłowia dwóch narodów". Uczniowie spędzili tam dwa niezapomniane tygodnie, czego dowodem stały się ich pisemne i fotograficzne sprawozdania do dziś przechowywane przez nas w szkole. Podobne odczucia, jak wynikało z relacji portugalskich nauczycieli, mieli ich podopieczni. Tradycyjnie, na podsumowanie programu opracowaliśmy i wydaliśmy folder z przykładami przetłumaczonych przez uczniów przysłów oraz zdjęciami najważniejszych wydarzeń, które miały miejsce podczas obydwu wizyt (mecz piłkarski, wizyty u rodzin, praca nad tłumaczeniami i wypoczynek).

Comenius zatem, stał się znakomitym przygotowaniem i jednocześnie punktem wyjścia do pracy w kolejnym projekcie.

Praca z programami edukacyjnymi Unii Europejskiej daje szereg wymiernych korzyści. Po pierwsze: szansę poznania szkół w innych krajach, porównanie ich codziennej pracy dydaktycznej i wychowawczej. Umożliwia przyjrzenie się w warunkach rzeczywistych obowiązującym systemom edukacji. Dla nas - polskich nauczycieli wdrażających reformę oświatową szczególnie cenne są uwagi i spostrzeżenia kolegów z krajów uczących według standardów europejskich. Kształtuje to własny stosunek do zachodzących przemian w oświacie. Po drugie młodzież uczestnicząc w realizacji programu zmienia swój punkt odniesienia do problemu integracji europejskiej. Zauważalne są przemiany w kierunku akceptacji naszego wejścia do wspólnoty krajów europejskich. Trudno przecenić doświadczenia zdobyte podczas nawiązywania kontaktów z rówieśnikami z innych krajów, które okazały się trwałe a nawet zażyłe. Konieczność posługiwania się nowoczesnymi środkami łączności (Internet, email, fax) zmuszała młodzież do kształcenia i utrwalania tych umiejętności.

Na uwagę zasługuje także fakt, że pośrednim rezultatem pracy szkoły w programie jest zwiększony nabór uczniów, a także wzrost motywacji do uczenia się języków obcych (zarówno wśród uczniów jak i nauczycieli).

Bezpośredni kontakt z partnerami w czasie wizyt przygotowawczych, studyjnych i roboczych zaowocował możliwością robienia takich obserwacji, których nie dostarczyły nam żadne informatory. Zawsze spotykaliśmy się z bardzo życzliwym i serdecznym przyjęciem. Nigdy nie dano nam odczuć, że jesteśmy jako kraj kimś spoza kręgu uprzywilejowanych wstąpieniem do Unii. Można odnieść wrażenie, że to politycy stawiają między nami bariery trudne do pokonania. Zwykli ludzie niezależnie od tego, gdzie żyją, szukają przyjaciół i granice tu nie są żadną przeszkodą.

COMENIUS

SZKOLNE PROJEKTY JĘZYKOWE

1. Jakie są cele?

- Podniesienie poziomu i wzmocnienie europejskiego wymiaru edukacji szkolnej
- Podniesienie kwalifikacji kadry i jakości kształcenia
- Zwiększenie motywacji młodych ludzi, ich zdolności i pewności siebie w porozumiewaniu się w językach obcych
- Stworzenie możliwości do uczenia się języków poprzez wspólną pracę nad wybranym zagadnieniem z młodymi ludźmi z innego kraju
- Dwustronna wymiana uczniów stwarzająca okazję do bezpośredniego komunikowania się, poznawania kultury i obyczajów innego kraju

2. Kto może uczestniczyć?

Do udziału uprawnieni są uczniowie i nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

3. Jaki jest wymagany charakter współpracy?

- Dwie szkoły - jedna z nich musi pochodzić z kraju należącego do Unii Europejskiej
- Wskazana jest współpraca ze szkołami z analogicznym przedziałem wiekowym uczniów
- Minimum 10 uczniów z opiekunem
- Minimalny okres trwania wymiany to 14 dni
- Przyjęcie grupy uczniów ze szkoły partnerskiej również 14 dni

4. Jaka powinna być tematyka projektów?

- Związana z regularną działalnością szkoły
- Wynikająca z lokalnych czy społeczno-historycznych uwarunkowań
- Powinna koncentrować się na ideach promujących europejski wymiar edukacji, popularyzujących języki o mniejszym zasięgu

5. Jakie powinny być efekty projektu?

Produkt końcowy stanowiący namacalny efekt współpracy:

- Wystawa, filmy video, strony internetowe, CD-Rom-y
- Kronika
- Monografia
- Publikacja
- Reportaż fotograficzny
- Rękodzieła

6. Ile wynosi okres realizacji projektu?

Cykl jednego roku szkolnego-od 01 sierpnia do 31 lipca następnego roku.

7. Jakie wysokie można uzyskać wsparcie finansowe(grant) ze strony Agencji Narodowej?

- 50% całości uprawnionych kosztów (wysokość dotacji może być zwiększona do 75%)
- kwota standardowa wynosi 1500 EURO

8. W jaki sposób szkoła może ubiegać się o grant?

- Selekcją wniosków, kontraktami i płatnościami zajmują się Agencje Narodowe w poszczególnych uczestniczących krajach
- Formularze wniosków są dostępne w Agencji Narodowej lub u koordynatorów wojewódzkich

9. Kto przeprowadza selekcję i jakie są jej kryteria?

- Agencje narodowe w dwóch fazach: początkowej ,na szczeblu krajowym
- Agencje krajów zaangażowanych w projekt konsultują się ze sobą w celu podjęcia ostatecznej decyzji w sprawie wniosku.

Istnieje tylko jeden termin składania wniosków w danym roku: 1 marca.

- -

**INFORMACJA O DYŻURACH I LEKCJACH OTWARTYCH DORADCÓW METODYCZNYCH
SAMORZĄDOWEGO CENTRUM EDUKACJI
W ROKU SZKOLNYM 2002/2003**

Przedmiot, dziedzina	Doradca metodyczny (tytuł, imię i nazwisko)	Obszar i poziomy nauczania	Szkoła/ placówka/macierzy sta z adresem i telefonem,	Doradztwo pedagogiczne		
				Lekcje/zajęcia otwarte w szkole macierzystej po uzgod. z doradcą metod.	Dyżury/konsultacje	
					w szkole macierz.	w SCE tel. 6 31-63-78
1	2	3	4	5	6	7

<i>Język polski</i>	mgr Bernadeta Klimczak	Szkoły podstawowe i gimnazja	Szkoła Podstawowa w Chojniku 33-180 Gromnik tel.6 51-42-16	Środa 08.00-10.35 11.50-12.35 Czwartek 08.00-10.35 Piątek 08.00-11.40	Środa 10.40-11.40 12.35-13.35	Wtorek 12.00-14.00
	mgr Stanisław Babiarz	Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tarnowskiego i dąbrowskiego	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Brniu 33-210 Olesno tel. 6 41-10-13 6 41-10-93 Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Dąbrowie Tarnowskiej 33-200 Dąbrowa Tarnowska ul. Kościuszki 5 tel. 6 42-25-21 w.16	Wtorek 08.00-11.30 Piątek 10.30-14.10	Wtorek 11.30-13.30 Piątek 09.30-10.30	Poniedziałek 13.00-16.00 I Poniedziałek 15.00-16.00 I i III Czwartek 13.00-16.00 II i IV Czwartek 13.00-15.00- ZSP w Dąbrowie Tarnowskiej
	dr Anna Skoczek	Szkoły ponadgimnazjalne powiatu brzeskiego	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Brzesku ul. Piastowska 2 32-800 Brzesko tel. 6 63-16-03	Wtorek 13.00-16.05 Czwartek 11.35-15.00	Wtorek 11.35-13.35 Czwartek 14.05-16.05	

Historia, wiedza o społeczeństwie	mgr Alicja Kurcz	Szkoły podstawowe i gimnazja powiatu tarnowskiego	Szkoła Podstawowa w Ciężkowicach 33-190 Ciężkowice ul. Tysiąclecia 12 tel. 6 51-00-40	Wtorek 08.00-13.30 Środa 08.00-12.00 Czwartek 08.00-10.30	Środa 12.00-14.30 Czwartek 10.30-11.15	Poniedziałek 11.00-13.00
	mgr Stanisław Ziętara	Szkoły podstawowe i gimnazja	Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Mędrzechowie 33-221 Mędrzechów tel. 6 43-71-23	Wtorek 08.00-10.30 Czwartek 08.00-14.25	Środa 12.30-14.30 Czwartek 14.25-15.00	Poniedziałek 11.00-13.00
	mgr Barbara Czosnyka	Szkoły ponadgimnazjalne	Liceum Ogólnokształcące w Tuchowie ul.1 Maja 8 33-170 Tuchów tel. 6 52-54-14	Wtorek 08.00-12.20 Czwartek 08.00-11.25 Piątek 08.00-12.20	Czwartek 10.30-12.30 Piątek 11.30-12.30	Poniedziałek 11.00-13.00
PO, pedagogy szkolni, wychowawcy świetlic, internatów, przewodniczący zespołów wych klasowych	mgr Leszek Nowak	Szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne	ZSP w Tuchowie 33-170 Tuchów ul. Reymonta 19 tel. 6 52-58-19	zaj.wych. w internacie i PO Środa 08.50-17.30 Piątek (Internat) 12.00-15.00	Piątek 10.00-12.00	Wtorek 09.00-11.00 Czwartek 09.00-11.00

Matematyka	mgr Zofia Wałaszek	Szkoły podstawowe	Szkoła Podstawowa Łukowa 33-140 Lisia Góra tel. 6 78-80-56	Poniedziałek 08.30-11.30 Wtorek 07.45-10.15 Środa 07.45-10.15 Piątek 10.30-13.30	Środa 10.15-12.00	Wtorek 14.00-16.00
	mgr Józef Trytek	Gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Radłowie ul. Biskupska 2a 33-130 Radłów tel.6 78-20-24	Środa 08.50-11.25 Czwartek 09.40-13.05	Środa 11.30-14.00 Czwartek 08.00-9.30	Wtorek 13.00-16.00
Przyroda, geografia	mgr Anna Suchan	Szkoły podstawowe i gimnazja	Szkoła Podstawowa Bistuszowa 33-160 Ryglice tel. 6 54-10-81 Szkoła Podstawowa w Zalasowej tel. 6 54-17-49	Poniedziałek 08.45-11.35 Czwartek 08.00-11.35	I,II,IV Czwartek m-ca 11.50-13-50 III Czwartek -miesiąca 12.00-13.30	Wtorek 11.00-13.00 Środa 13.00-16.00
Biologia, chemia	mgr Anna Nasiadka	Gimnazja	Publiczne Gimnazjum w Radłowie 33-130 Radłów ul. Szkolna 1 tel.6 78-27-97	Poniedziałek 07.45-10.00 Wtorek 08.00-13.30 Czwartek 08.00-13.30	Poniedziałek 09.35-10.30 Czwartek 09.35-10.30	Środa 13.00-15.00

Informatyka	mgr Marta Boryczka	Szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne	Szkoła Podstawowa w Bogumiłowicach tel. 6 75-26-82 Gimnazjum w Wierzchosławicach 33-122 Wierzchosławice tel. 6 79-73-42	Środa 08.00-11.20 Czwartek 11.25-13.10 14.15-15.50 Piątek 09.40-10.35 11.20-15.00	Wtorek 09.00-11.00 Czwartek 13.10-14.10	Środa 13.00-15.00
Wychowanie fizyczne, gimnastyka korekcyjna	mgr Tomasz Gurgul	Szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Łysej Górze 32-853 Łysa Góra tel.6 65-73-02	Poniedziałek 07.45-08.20 Wtorek 11.25-14.30 Środa 07.45-11.15 Piątek 10.30-14.05	Poniedziałek 08.20-9.20 Środa 08.30-9.20	Środa 12.00-14.00
Biblioteki szkolne	mgr Anna Rewera	Gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne	Zespół Szkół Ekonomicznych i Gospodarki Żywnościowej w Wojniczu ul. Jagiellońska 17 32-820 Wojnicz tel. 6 79-00-05	Wtorek 08.00-14.00 Czwartek 07.30-15.00	Wtorek 12.00-14.00 Czwartek 11.30-13.30	Piątek 10.00-13.00
	mgr Teresa Kwaśniak	Szkoły podstawowe	Szkoła Podstawowa nr 3 w Brzesku ul. Legionów Piłsudskiego 23 32-800 Brzesko tel. 6 63-12-82	Wtorek 09.00-14.00 Czwartek 07.30-12-30	Wtorek 14.00-16.00 Czwartek 12.30-15.00	Piątek 10.00-14.00

Wychowanie przedszkolne	mgr Urszula Brzezińska-Moskal	Przedszkola, Szkoły podstawowe	Publiczne Przedszkole w Niedomicach 33-132 Niedomice ul. Szkolna 2 tel. 6 45-71-03	Środa 10.00-11.00	Wtorek 09.00-10.00 Środa 09.00-10.00	I, III Piątek 13.00-15.00
	mgr Małgorzata Ciukaj	Przedszkola, Szkoły podstawowe	Publiczne Przedszkole w Żabnie 33-240 Żabno ul. Jagiełły tel. 6 45-69-73	Środa 07.30-14.30	Wtorek 09.30-10.30 Czwartek 12.30-13.30	II, IV Piątek 13.00-15.00
	mgr Grażyna Skrzekucka	Przedszkola, Szkoły podstawowe	Publiczne Przedszkole nr 9 w Brzesku ul. Browarna 32-800 Brzesko tel. 6 84-94-46 Publiczne Przedszkole nr 7 w Brzesku – przedszkole macierzyste tel. 6 84-94-47	Wtorek 06.30-10.30 Środa 11.00-15.00	Wtorek 10.30-14.30 Środa 08.30-10.30	Piątek 11.00-14.00
Kształcenie zintegrowane	mgr Izabela Nadolnik	Szkoły podstawowe	Szkoła Podstawowa w Porąbce Uszewskiej 32-854 Porąbka Uszewska tel. 665-67-30	Wtorek 10.45-12.25 Środa 08.00-08.45 Czwartek 08.00-08.40 09.35-11.25	Wtorek 09.10.45 Czwartek 08.45-09.35	Piątek 11.00-14.00
Przedmioty zawodowe (przedmioty ekonomiczne i rolnicze)	mgr inż. Stanisław Myszka	Szkoły ponadgimnazjalne	Zespół Szkół Ekonomicznych i Gospodarki Żywnościowej w Wojniczu ul. Jagiellońska 17 tel. 6 79-00-05	Wtorek 08.00-13.00 Środa 08.00-12.00 Piątek 10.40-13.15	Wtorek 13.00-15.00 Środa 12.00-14.00	Czwartek 10.00-13.00

Przedmioty zawodowe (grupa przedmiotów mechanicznych)	mgr inż. Józef Kurek	Szkoły ponadgimnazjalne	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Brzesku ul. Piastowska 2 32-800 Brzesko tel. 6 63-16-03	Wtorek 09.40-14.55 Środa 07.10-13.20 Czwartek 07.10-10.25	Środa 10.00-11.00	Czwartek 12.00-14.00
J. angielski	mgr Ewa Żybura	Szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne	Zespół Szkół Ekonomicznych i Gospodarki Żywnościowej w Wojniczu ul. Jagiellońska 17 32-800 Wojnicz tel. 6 79-00-05 tel. 6 79-00-27 Szkoła Podstawowa w Grabnie 32-830 Wojnicz tel. 679-16-62	Środa 07.45-11.20 Czwartek 13.15-14.55 Środa 11.20-12.55	Środa 13.50-16.20 Środa 12.55-13.40	Wtorek 14.00-16.30 Czwartek 15.15-16.15
Pedagogika specjalna kształcenie w integracji	mgr Bożena Dulowska	Szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńczo-wychowawcze	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy 32-859 Złota 292 tel. 684-54-30 zajęcia dydaktyczne odbywają się w: Dom Pomocy Społecznej w Brzesku ul. Starowiejska tel. 663-05-85	Wtorek 08.55-12.35 Środa 08.55-12.35 Piątek 08.55-12.35	Wtorek 12.35-13.35 Piątek 12.35-13.35	Czwartek 12.00-14.00

KALENDARZ IMPREZ

Samorządowe Centrum Edukacji w Tarnowie
ul. Narutowicza 38, 33-100 Tarnów, tel. / fax 631-63-78, tel. 631-63-77

--

**SAMORZĄDOWEGO CENTRUM EDUKACJI
ROK SZKOLNY 2002/2003**

Lp	Organizator	Współorganizatorzy	Nazwa przedsięwzięcia	Miejsce	Termin
1.	Stanisław Babiarcz	Wydział Edukacji Starostwa Tarnowskiego, Brzeskiego i Dąbrowskiego, Anna Skoczek.	Konkurs ortograficzny dla uczniów szkół średnich i pracowników samorządowych.	SCE	Grudzień – etap szkolny, 16 styczeń 2003-etap międzypowiatowy
2.	Marta Boryczka	Samorządowe Centrum Edukacji w Tarnowie	Konkurs na stronę internetową „Moja Mała Ojczyzna”.	SCE	Maj
5.	Barbara Czosnyka	Stanisław Ziętara Anna Rewera	Konkurs historyczny „Polskie konstytucje na przestrzeni dziejów-od Konstytucji Majowej do Konstytucji III Rzeczypospolitej.	SCE	I okres roku szkolnego 2002/2003 13 I 2003-etap międzypowiatowy
		Stanisław Ziętara	Konkurs Wiedzy Samorządowej.	SCE	II okres roku szkolnego 2002/2003
6.	Bernadeta Klimczak		Konkurs Polonistyczny: „Podróże kształcą i zmieniają”. „Błogosławiona Karolino świeć nam przykładem”.	SCE SP Wał-Ruda	II okres roku szkolnego 2002/2003 marzec/kwiecień 7 XI 2002, 16 XI 2002 .

7.	Alicja Kurcz		Życie społeczno-polityczne II Rzeczypospolitej.	SCE	I okres roku szkolnego 2002/2003- etap szkolny rozstrzygnięty 20 I 2003-finał.
8.	Józef Kurek	Nauczyciele przedmiotów zawodowych szkół biorących udział w konkursach	1. Konkurs prac dyplomowych w trzech kategoriach. 2. Pracownia przedmiotowa spełniająca aktualne wymagania „nowej edukacji zawodowej”	SCE Tarnów Szkoly w rejonie trzech powiatów.	Maj 2002 r. Kwiecień 2002 r.
9.	Teresa Kwaśniak	Nauczyciele nauczania zintegrowanego z gm. Brzesko.	Pomóżmy otworzyć im drzwi do świata wyobraźni.	SP nr 3 Brzesko	Maj 2003 r.
10.	Anna Nasiadka	PG nr 2 Brzesko PG Pleśna AP w Krakowie	„Życie bez nałogów” Konkurs ekologiczny „Moja przyszłość jest związana z Ziemią”. „Cztery pory roku”	Brzesko Radłów PG Pleśna	Listopad 2002 r. - nie odbył się 28 marzec 2003 r. 29 listopad 2002 r.
12.	Anna Rewera	patrz Barbara Czosnyka			
13.	Anna Skoczek	Starostwo Powiatowe-Brzesko i SCE, pracownicy naukowcy wyższej uczelni, Stanisław Babiarz	Marzec 68 - w 35 rocznicę wydarzeń - sesja naukowa.	ZSP nr 2 Brzesko	13 marzec 2003 r.

14.	Grażyna Skrzekucka	UG Dębno Dyrekcja i nauczyciele w Porąbce Uszewskiej i Woli Dębińskiej, Punkt biblioteczny w Porąbce Uszewskiej.	-- „Żyj z przyrodą w zgodzie”-Promocja literatury ekologicznej.	PP w Porąbce Uszewskiej	Kwiecień-maj 2003 r.
15.	Anna Suchan	Doradcy metodyczni historii PG i UG w Ryglicach Anna Nasiadka GOK i UG Ryglice	Konkurs Wiedzy o Unii Europejskiej. Konkurs wiedzy przyrodniczej. Konkurs „Gmina Ryglice – moja mała Ojczyzna”	SCE SCE GOK - Ryglice	Marzec-maj 2003 r. Styczeń-kwiecień 2003 r. Maj 2003 r.
16.	Józef Trytek	ZSP w Radłowie Akcja Katolicka-grupa przyjaciół. ZSP w Radłowie.	Słowo, obraz, dźwięk impreza poświęcona życiu bł. Karoliny Wieczór poetycki-Psalmy Dawida	ZSP w Radłowie	Listopad 2002 r. Maj 2003 r.
17.	Zofia Wałaszek	Zofia Wałaszek we współpracy z doradcami zespołu przedmiotów matematycznych, informatycznych oraz zespołu programowego nauczycieli.	* II Powiatowy konkurs matematyczny dla szkół podstawowych. * Konkurs na pomoc dydaktyczną dla nauczania matematyki (dla nauczycieli).	Finał w SCE	Luty, kwiecień, maj 2003r. Styczeń 2003 r.
18.	Stanisław Ziętara	patrz Barbara Czosnyka			

19.	Ewa Żybura	ZSEiGŻ Wojnicz GOK Wojnicz ZSP Szczucin Projekt, trwa pozyskiwanie współorganizatora.	<p>–</p> <p>Konkurs Piosenki Angielskiej „English Song 2003” Konkurs Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych Szkół Średnich. Konkurs prac interdyscyplinarnych „Projects 2003”-szkół gimnazjalnych i podstawowych.</p> <p>Miniolimpiada języka angielskiego dla szkół podstawowych kl. V, VI.</p>	Wojnicz Szczucin Gimnazjum Grabno	Kwiecień 2003 r. I etap do 18 lutego 2003 r. II etap marzec 2003 r. I etap do 12 lutego 2003 r. II etap do 4 marca 2003 r.
20.	Tomasz Gurgul	Wydział Edukacji powiatu brzeskiego	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja Turnieju Szkół Ponadgimnazjalnych/etap powiatowy i międzypowiatowy, - organizacja biegu przełajowego, -Konkurs wiedzy o olimpiadach dla gimnazjalistów. 	ZSEM w Brzesku ZSEM w Brzesku	Październik/kwiecień 22 X 2002 r.- odbył się etap powiatowy. Maj 2003r.

21.	Izabela Nadolnik	Nauczyciele nauczania zintegrowanego.	Powiatowy Konkurs Ortograficzny klas I-III.	SP nr 2 w Brzesku	Maj 2003 r.
22.	Stanisław Myszka	Komenda Miejska Policji Wydział Ruchu Drogowego Akademia Rolnicza w Krakowie Małopolski Urząd Wojewódzki w Tarnowie Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego-oddział Zgłobice	Powiatowy konkurs motoryzacyjny. Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych blok: - produkcja - ogrodnictwo - mechanizacja rolnictwa - żywienie człowieka i gospodarstwo domowe - agrobiznes Konferencja regionalna: „Co powinniśmy wiedzieć o UE w przeddzień referendum?”.	Tarnów Szkoły w rejonie działania ZSR woj. święto-krzyskie starostwo powiatowe	Marzec 2003 r. Listopad 2002 r.- eliminacje szkolne, Kwiecień 2003 r.- eliminacje okręgowe Luty-marzec 2003 r.

23.	Bożena Dulowska	SCE	<p style="text-align: center;">--</p> Konferencja z warsztatami przedmiotowo- metodycznymi obejmująca tematykę: „Aktualne akty prawne obowiązujące w szkolnictwie specjalnym i nauczaniu integracyjnym”, działania praktyczne jako terapia: „ Wyczarowane ze sznurka”.	SOSW w Złotej	12 grudzień 2002 r.
-----	--------------------	-----	---	------------------	---------------------

--

**PROPOZYCJE TEMATÓW SZKOLENIOWYCH RAD
PEDAGOGICZNYCH PROPONOWANYCH DO REALIZACJI PRZEZ
DORADCÓW METODYCZNYCH SCE**

Lp.	Imię i nazwisko doradcy	Tematyka szkolenia
1.	dr Anna Skoczek	Edukacja medialna - zakres, cele i kierunki kształcenia.
2.	mgr Stanisław Babiarez	Metoda projektu jako forma integracji międzyprzedmiotowej.
3.	mgr Stanisław Babiarez	Hospitacja diagnozująca.
4.	mgr Stanisław Babiarez	Awans zawodowy nauczyciela.
5.	mgr Bernadeta Klimczak	Rola hospitacji diagnozującej w mierzeniu jakości pracy szkoły.
6.	mgr Bernadeta Klimczak	Aktywne metody pracy rady pedagogicznej.
7.	mgr Bernadeta Klimczak	Pomiar dydaktyczny jako procedura mierzenia jakości pracy szkoły.
8.	mgr Józef Trytek	Cóż to jest prawda? Kategoria prawdy w procesie nauczania i wychowania.
9.	mgr Józef Trytek	Między integryzmem a postmodernizmem - współczesne doktryny w procesie nauczania i wychowania.
10.	mgr Józef Trytek	Pomiar dydaktyczny.
11.	mgr Ewa Żybura	Programy Unii Europejskiej i jak je wykorzystać w szkole.
12.	mgr Ewa Żybura	Znajdowanie partnerów do współpracy zagranicznej.
13.	mgr Barbara Czosnyka	Hospitacja jako narzędzie mierzenia jakości kształcenia i wychowania w szkole.
14.	mgr Barbara Czosnyka	Ścieżki edukacyjne w praktyce szkolnej.
15.		Konstruowanie scenariuszy zajęć lekcyjnych.
16.	mgr Barbara Czosnyka	Mierzenie jakości pracy szkoły.
17.	mgr Barbara Czosnyka	Praca metodami aktywizującymi w zespole uczniowskim.
18.	mgr Alicja Kurcz	Hospitacja diagnozująca jako procedura mierzenia jakości szkoły.
19.	mgr Alicja Kurcz	Konstruowanie scenariuszy zajęć lekcyjnych.
20.	mgr Alicja Kurcz	Mierzenie jakości pracy szkoły.
21.	mgr Alicja Kurcz	Formy i funkcje oceny szkolnej.
22.	mgr Alicja Kurcz	Ścieżki edukacyjne w praktyce szkolnej.
23.	mgr Anna Nasiadka	Projekt jako narzędzie integracji międzyprzedmiotowej.
24.	mgr Anna Nasiadka	Pomiar dydaktyczny.
25.	mgr Małgorzata Ciukaj mgr Urszula Brzezińska – Moskal	WDN - teoria i praktyka - metody pracy rady pedagogicznej.

26.	mgr Małgorzata Ciukaj mgr Urszula Brzezińska - Moskal	Agresja w grupie rówieśniczej a stosunki interpersonalne.
27.	mgr Grażyna Skrzekucka	Jak planować pracę w przedszkolu? Styl i metody pracy nauczyciela a aktywność własna dziecka.
28.	mgr Grażyna Skrzekucka	Zakres i forma współdziałania i współpracy z rodzicami na terenie przedszkola.
29.	mgr Grażyna Skrzekucka	Właściwa współpraca w radzie pedagogicznej. Jak organizować pracę WDN?
30.	mgr Grażyna Skrzekucka	Awans zawodowy nauczycieli przedszkoli.
31.	mgr Teresa Kwaśniak	Kształtowanie i utrwalanie wysokiej samooceny u ucznia.
32.	mgr Teresa Kwaśniak	Funkcjonowanie mózgu podczas uczenia się.
33.	mgr Teresa Kwaśniak	Awans zawodowy nauczyciela w świetle przepisów.
34.	mgr Teresa Kwaśniak	Praca z wychowankiem agresywnym.
35.	mgr Leszek Nowak	Stosunki interpersonalne w szkole.
36.	mgr Marta Boryczka	Technologia informacyjna w szkole.
37.	mgr Marta Boryczka	Awans zawodowy nauczyciela w świetle przepisów.
38.	mgr inż. Józef Kurek	Typy osobowości zawodowych według L. Hollanda.
39.	mgr Stanisław Ziętara	Realizacja ścieżek edukacyjnych.
40.	mgr Stanisław Ziętara	Awans zawodowy w świetle przepisów prawa oświatowego.
41.	mgr Zofia Wałaszek	Praca metodą projektu.
42.	mgr Zofia Wałaszek	Praca w grupach.
43.	mgr Anna Suchan	Awans zawodowy nauczyciela w świetle przepisów.
44.	mgr Anna Suchan	Projekt jako narzędzie integracji międzyprzedmiotowej.
45.	mgr Anna Suchan	Hospitacja diagnozująca.
46.	mgr Anna Suchan	Mierzenia jakości pracy szkoły.
47.	mgr Anna Rewera	Awans zawodowy nauczyciela w świetle przepisów.
48.	mgr Anna Rewera	Ścieżki edukacyjne w praktyce szkolnej (szkoły ponadgimnazjalne).
49.	mgr Izabela Nadolnik	Hospitacja diagnozująca.
50.	mgr Izabela Nadolnik	Ścieżki edukacyjne w praktyce szkolnej.
51.	mgr Izabela Nadolnik	Profilaktyka.
52.	mgr Tomasz Gurgul	Ścieżki edukacyjne w praktyce szkolnej.
53.	mgr Tomasz Gurgul	Profilaktyka.
54.	mgr Tomasz Gurgul	Hospitacja diagnozująca.
55.	mgr Bożena Dulowska	Awans zawodowy nauczyciela w świetle przepisów.
56.	mgr Bożena Dulowska	Agresja w grupie rówieśniczej a stosunki interpersonalne.
57.		Inne tematy zgłaszane przez szkoły.

WYDAWNICTWA METODYCZNE SCE

Lp.	Tytuł	Autor
1.	„Przykładowe scenariusze lekcji przyrody w terenie”	Urszula Jackowicz Anna Suchan, E. Wrona
2.	„Metody aktywizujące na lekcjach przyrody”	uczestnicy warsztatów pod redakcją Anny Suchan
3.	„Nauczanie historii najnowszej w Europie Zachodniej”	Ewa Sawicka
4.	„Przykładowe konspekty z chemii do działu kinetyka chemiczna”	Magdalena Cichostępska
5.	„Scenariusze nauczycieli różnych specjalności z kursu „Media w procesie dydaktycznym”	uczestnicy kursu pod redakcją Stanisława Ziętary
6.	„Metody aktywizujące na lekcjach historii i społeczeństwa w szkołach podstawowych i historii społeczeństwie wiedzy o społeczeństwie w gimnazjum”	uczestnicy warsztatów pod redakcją Alicji Kurcz i Ewy Sawickiej
7.	„Przedmiotowy system oceniania z chemii”	uczestnicy warsztatów pod redakcją M. Cichostępskiej
8.	„Przykładowe scenariusze lekcji języka polskiego”	nauczyciele języka polskiego Liceum Ogólnokształcącego w Tuchowie
9.	„Plan pracy dydaktycznej z historii i wos”	uczestnicy warsztatów pod redakcją Barbara Czosnyki
10.	„Historia - przykładowe testy dla klas I – IV”	Barbara Zagórska – Liceum Ogólnokształcące w Tuchowie
11.	„Praca ze źródłami symbolicznymi i obrazowymi na lekcjach historii i wos” - I edycja	uczestnicy warsztatów pod redakcją Stanisława Ziętary
12.	„Metody aktywizujące w kształceniu literackim i kulturowym”	uczestnicy warsztatów pod redakcją Bernadety Klimczak
13.	„Bądźmy bezpieczni - projekt ośrodka tematycznego”	Danuta Baniek Anna Konstanty, Maria Rudnik
14.	„Praca ze źródłami symbolicznymi i obrazowymi na lekcjach historii i wos” - II edycja	uczestnicy warsztatów pod redakcją Stanisława Ziętary
15.	„Przykładowe scenariusze lekcji języka polskiego dla gimnazjum”	uczestnicy zespołu samokształceniowego pod redakcją Bernadety Klimczak

16.	„Materiały dydaktyczne dla nauczycieli – konspekty lekcji historii i wos z wykorzystaniem materiałów zaczerpniętych z Internetu.	uczestnicy warsztatów pod redakcją Barbary Czosnyki
17.	„Wymagania edukacyjne z języka polskiego w szkołach ponadgimnazjalnych”.	Stanisław Babiarcz
18.	„Szczegółowe kryteria ocen z historii w klasach I, II, III gimnazjum”.	Ewa Sawicka
19	„Kryteria oceniania historii i wos w szkołach ponadpodstawowych”.	Alicja Kurcz
20	„Rodzice rzeczywistymi partnerami w pracy wychowawczej”.	Grażyna Skrzekucka
21	„Propozycje autorskich scenariuszy zajęć do realizacji programu UNIKANIE ZAGROŻEŃ”.	Ewa Malik
22	„Miejsce rodziców w naszych przedszkolach”.	Grażyna Skrzekucka
23	„Analiza treści nauczania chemii w gimnazjum pod wzgl. celów nauczania i wymagań programowych”.	Anna Nasiadka
24	„Kontrola pisemna osiągnięć uczniów pod kątem wymagań egzaminacyjnych”.	Anna Nasiadka
25	„Program autorski ścieżki edukacyjnej „Edukacja prozdrowotna” dla klas I-III gimnazjum (III etap kształcenia)”.	Anna Nasiadka
26	„Wynikowy plan nauczania języka polskiego w klasie I technikum i liceum, opracowany w oparciu o program i podręcznik BARWY EPOK WSiP”.	Stanisław Babiarcz
27	„Przedszkolak rozpoznaje, nazywa i wyraża uczucia”.	Grażyna Skrzekucka
28	„Stosowanie zintegrowanej wiedzy i umiejętności do rozwiązywania problemów”.	Anna Nasiadka

**Wydawnictwa dostępne są w Samorządowym Centrum Edukacji,
ul. Narutowicza 38, 33-100 Tarnów**

.....
pieczęćka szkoły

.....
miejscowość, data

KARTA ZGŁOSZEŃ
na formę doskonalenia organizowaną przez
Samorządowe Centrum Edukacji
w Tarnowie

Kod:

Opiekun formy.....

Nazwa

formy

Rodzaj formy

Nazwisko..... Imię

Adres zamieszkania: Kod..... Miejscowość

Ulica Telefon

Data urodzenia Miejsce

urodzenia

Wykształcenie

Kierunek

Staż pracy

pedagogicznej

Główny przedmiot nauczania/stanowisko.....

Pełniona funkcja (Dyrektor/ wicedyrektor , doradca metodyczny, lider WDN, lider zespołu problemowego, opiekun stażysty, inna)

Szkoła/placówka

/pełna nazwa/

Adres: Kod

Miejscowość

Ulica

.

Telefon

Fax

PROSZĘ O WYPEŁNIENIE W PRZYPADKU FORM ODPLATNYCH

płatnik

.

nazwisko i imię lub nazwa instytucji na jaką ma być wystawiona faktura

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb Samorządowego Centrum Edukacji w Tarnowie(zgodnie z ustawą z dn. 29.08.1997r. o Ochronie Danych Osobowych Dz. U. Nr. 133 poz.883).

adres

NIP

- płatne przelewem
- płatne w kasie SCE

UWAGA! Nieobecność zgłoszonych osób na szkolenie nie zwalnia od uregulowania należności

.....
podpis osoby zgłaszającej się

.....
dyrektor

- zaznacz właściwe

POWODY DLA KTÓRYCH

WARTO BYĆ Z NAMI !

1 Mamy konkurencyjne ceny.

2 Jesteśmy blisko Was.

3 Słuchamy Waszych opinii.

4 Polecamy nowości wydawnicze.

*Samorządowe Centrum Edukacji w Tarnobrzegu
ul. Narutowicza 38, 33-100 Tarnobrzeg, tel. / fax 631-63-78, tel. 631-63-77*

5 Dbamy o Wasz rozwój zawodowy.

